

KODĖL ATNAUJINAMAS UGDYMO TURINYS?

Irena Raudienė, ŠMSM

2020 09 08, Vilnius

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

V

VOLATILITY

subject to
fluctuations
and change

U

UNCERTAINTY

due to change,
instability, and
unavailable information

C

COMPLEXITY

overwhelming
in scope
and variables

A

AMBIGUITY

multiple
cause-and-effect
factors

NEPASTOVUS, NENUSPĖJAMAS, KOMPLEKSIŠKAS, NEVIENAREIKŠMIS

„praeitis dabartyje“

NAUJOJI PEDAGOGIKA

naujos mokymosi partnerystės

gilus mokymasis

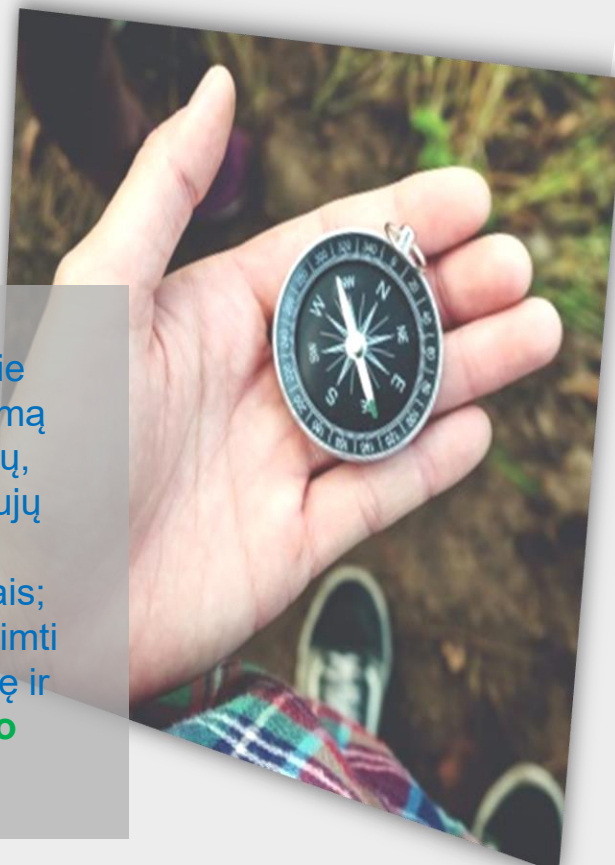
nesustabdoma technologijų skvarba

(M. Fullan, M. Langworthy 2014)

Mokinio įgalinimas (angl. student agency)

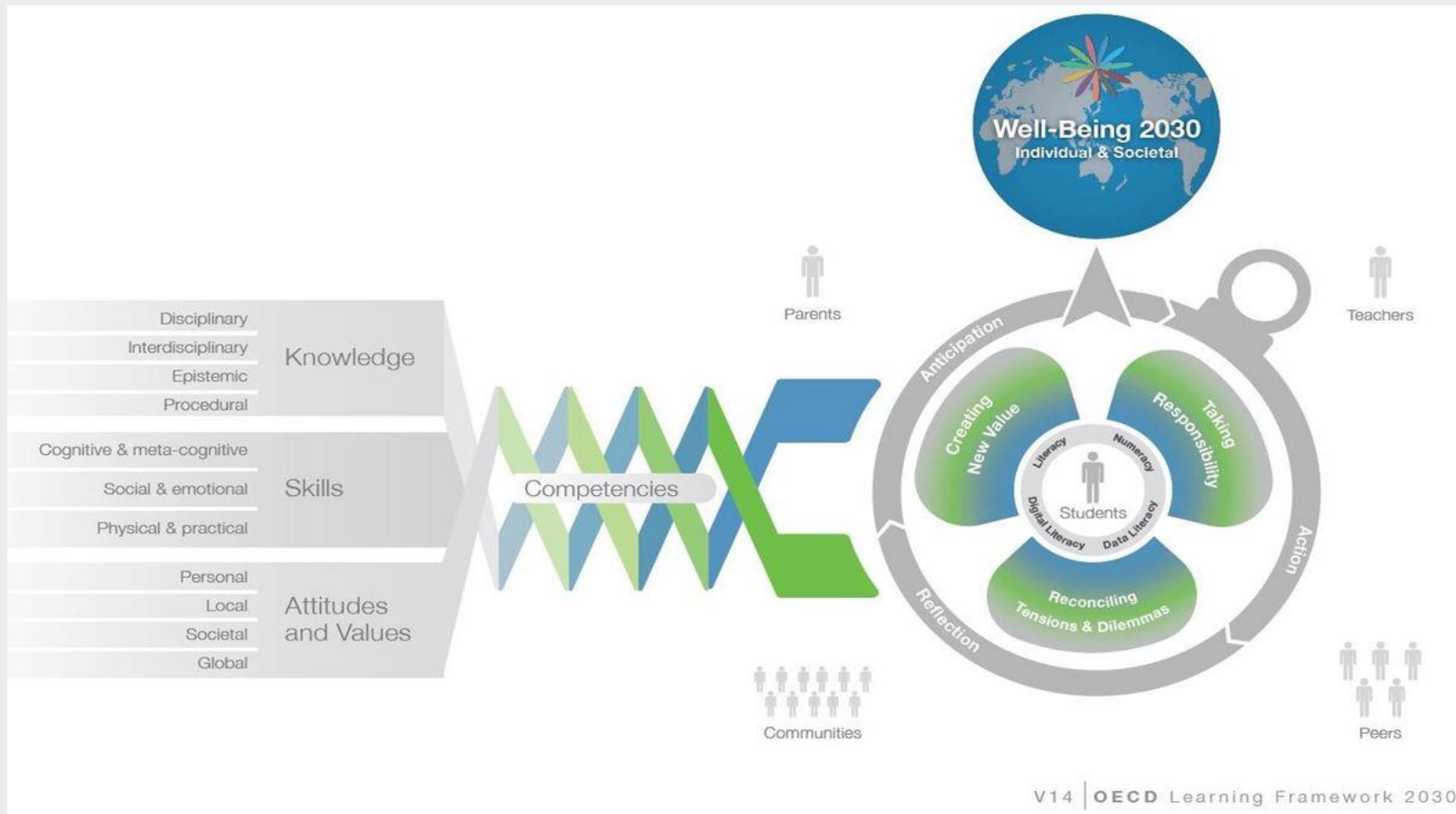
Sąvoka **įgalinimas** yra apie savarankišką ir nepriklausomą veikimą, o ne apie paklusnų, primestą vykdymą; apie naujų idėjų kūrimą, o ne apie vaikščiojimą pramintais takais; apie drąsą ir atsakomybę priimti sprendimus, o ne apie baimę ir prisitaikymą; **tai apie savo ateities kūrimą.**

Kompetencija yra gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, mokėjimų, įgūdžių, vertybinių nuostatų visuma.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas

2030m. UGDYMOSI GAIRÈS

Bendrujų programų analizė (angl. Curriculum content mapping)

Tikslas:

- koks kompetencijų santykis su dalykiniu turiniu
- kokios kompetencijos natūraliai siejamos su tam tikromis ugdymo sritimis ir gali būti ugdomos kartu
- kaip užtikrinti, kad įtraukiant aktualių kompetencijų ugdymą nebūtų perkraunamos ugdymo programos

Nauda:

- išsiaiškinti kokia apimtimi bendrosiose programose „užkoduotas“ kompetencijų ugdymas
- lyginamoji šalių dalykinio turinio ir kompetencijų turinyje analizė ir galimybė mokytis i kitų
- teoriškai pagrįstos kompetencijų apibrėžtys
- atskaitos taškas programų atnaujinimui ir būdas naujai pažvelgti į BP rengimą

Tyrimo ypatumai ir eiga

1

- Įrankių pilotavimas
- (3 etapai nuo 2017-2018 m.)
- Pagrindinis tyrimas 2018 m. rudenį

2

- Pagrindinis ugdymas
- 7 Ugdymo sritys
- 26 kompetencijos
- Visų mokomųjų dalykų turinys

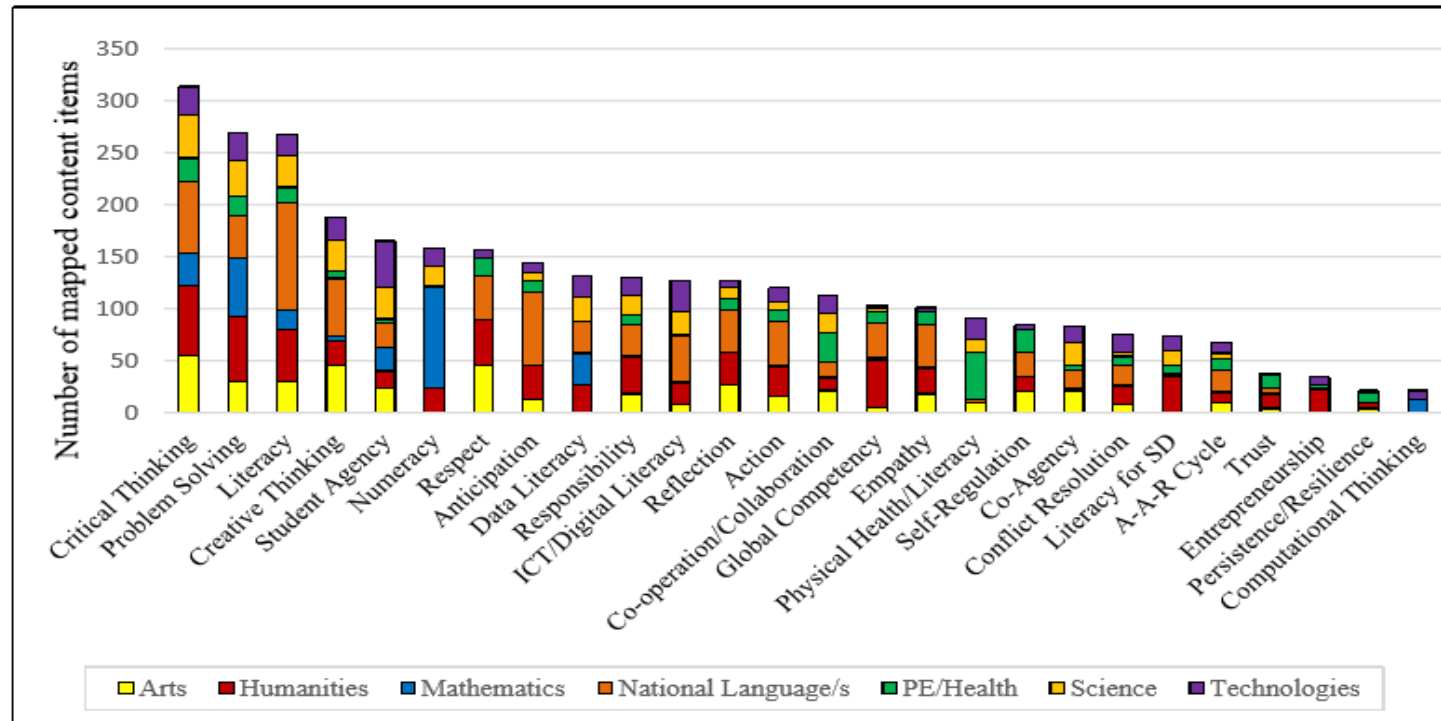
3

Ekspertai analizavo BP turinį ir pagal pateiktus aprašymus ieškojo, kaip kiekviena kompetencija (viso 26) atsispindėta įvairių dalykų mokymosi turinyje. Nustatė kompetencijų intensyvumo lygį.

piloto rezultatai

KOMPETENCIJŲ PASISKIRSTYMO DAŽNUMAS PER VISAS UGDYMO SRITIS:

Figure 2.1. Main target competencies by learning areas

Pagrindinė išvados

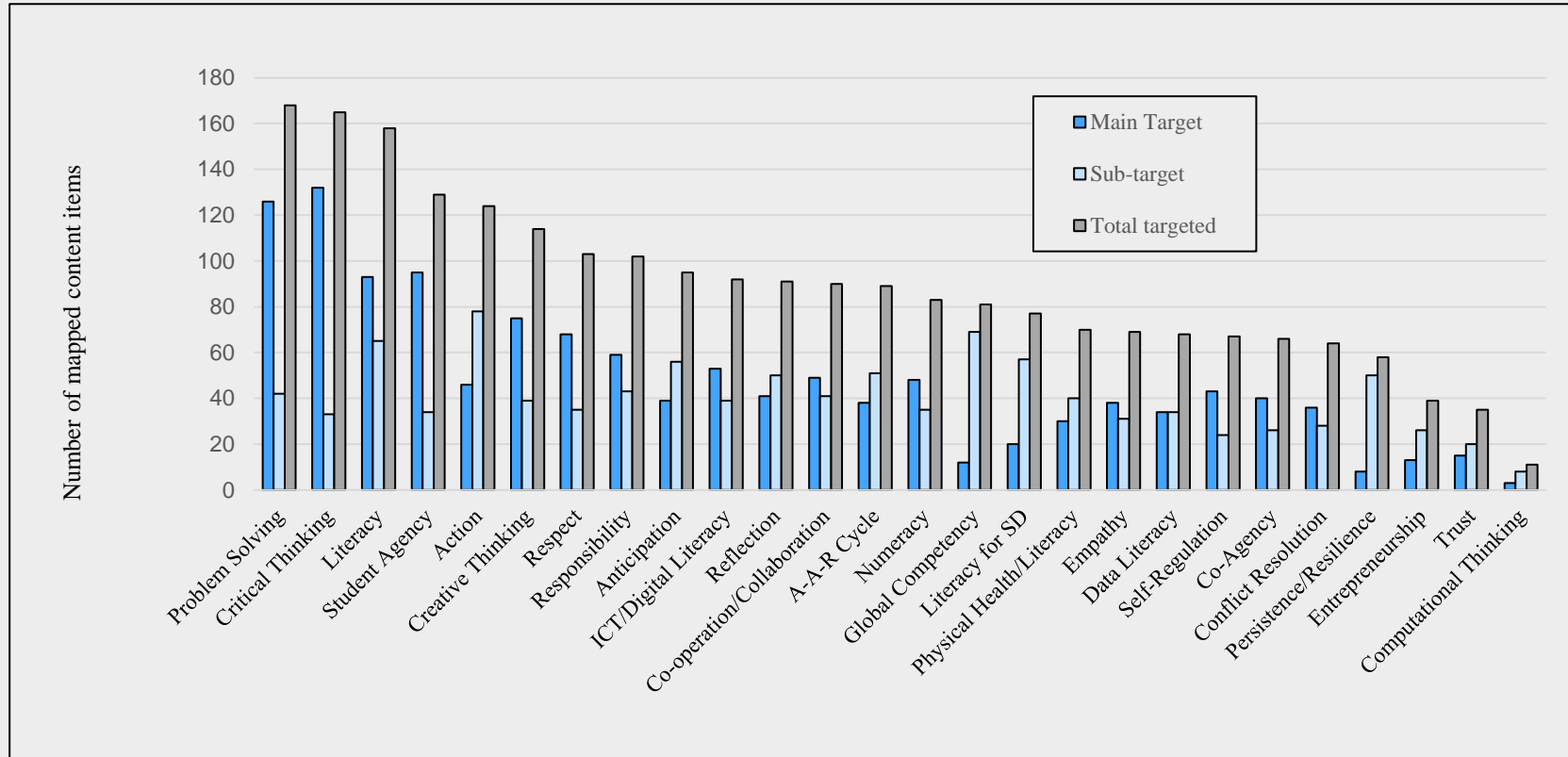
Kritinis mąstymas, problemų sprendimas, raštingumas, kūrybinis mąstymas dažniausiai „užkoduoti“ (nurodomi, kaip ugdymo tikslas) įvairių ugdymo sričių mokymo turinyje.

Pasitikėjimas, atsparumas, gebėjimas atgauti jėgas, atsistatyti, verslumas ir informatinis mąstymas retai „koduojami“ įvairių ugdymo sričių mokymo turinyje.

Tokie konstruktai kaip informatinis mąstymas yra koduojami tik matematikos ir IT turinyje, verslumas – tik ekonomikos.

piloto rezultatai: Lietuva

BENDROSIOSE PROGRAMOSE UŽKODUOTŲ KONSTRUKTŲ DAŽNUMAS

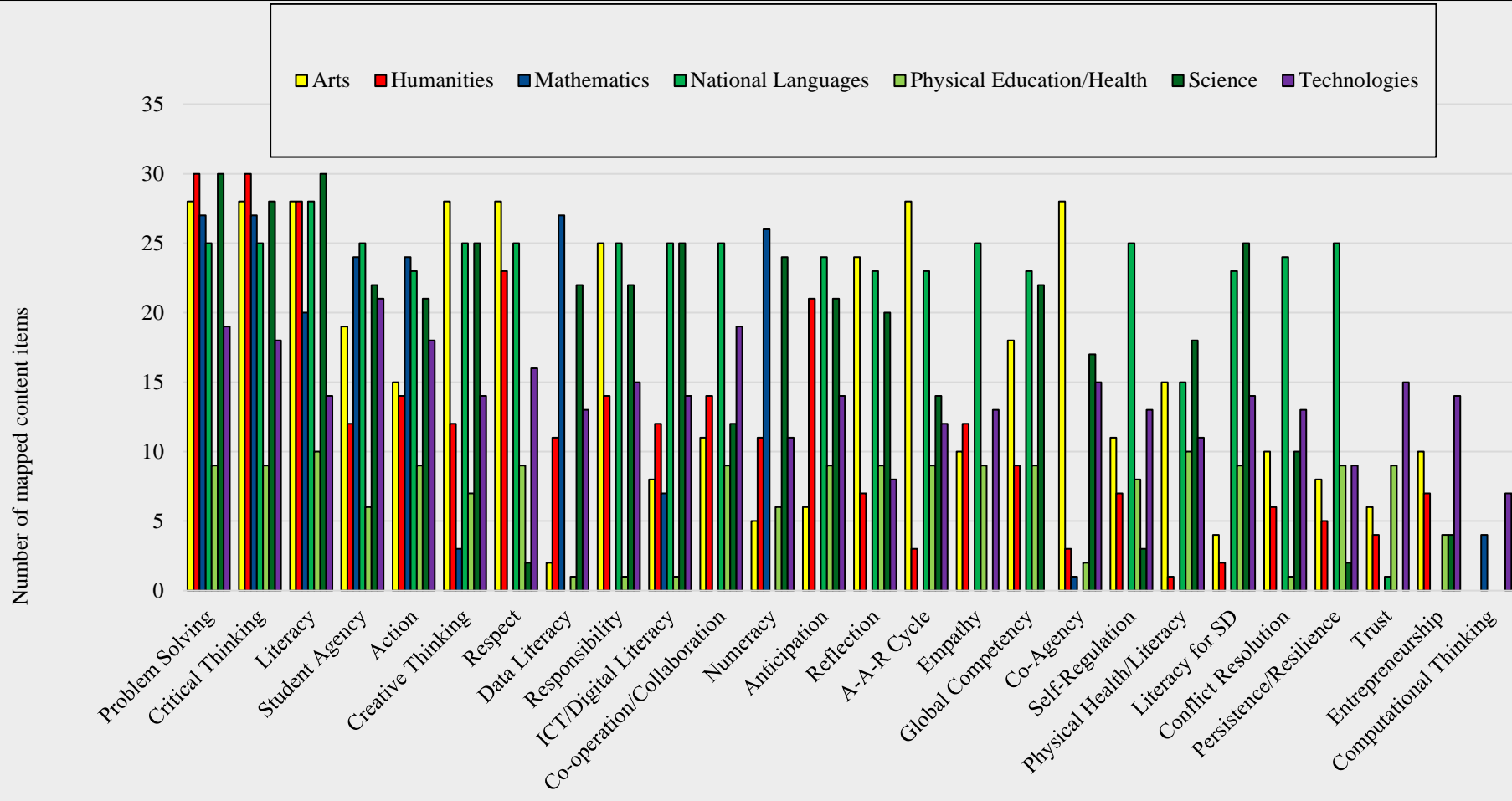

Figure 2.7. Literacy as a target, by country and by learning area

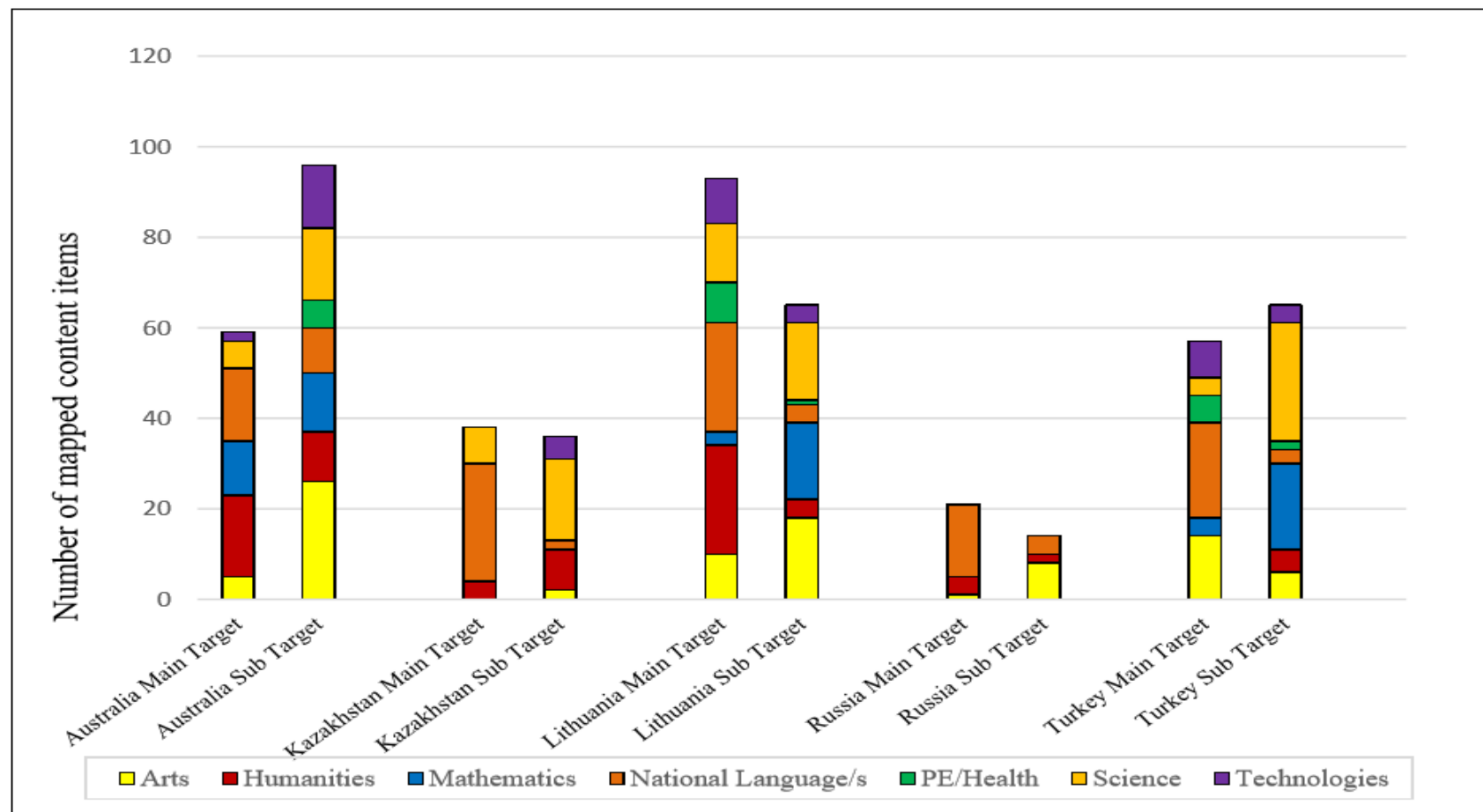

Figure 2.11. Physical/Health Literacy as a target, by country and by learning area

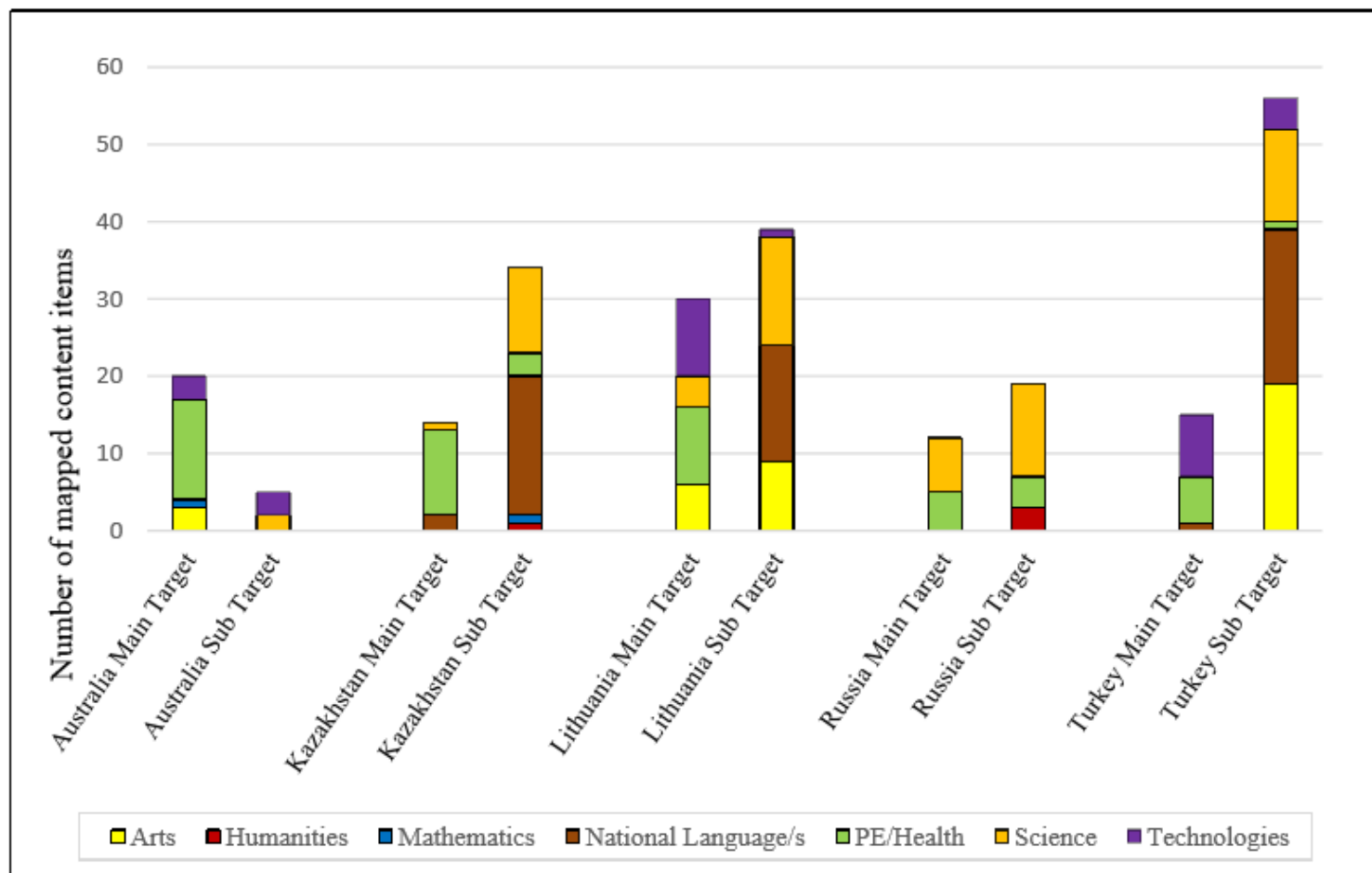

Figure 2.13. Critical Thinking as a target, by country and by learning area

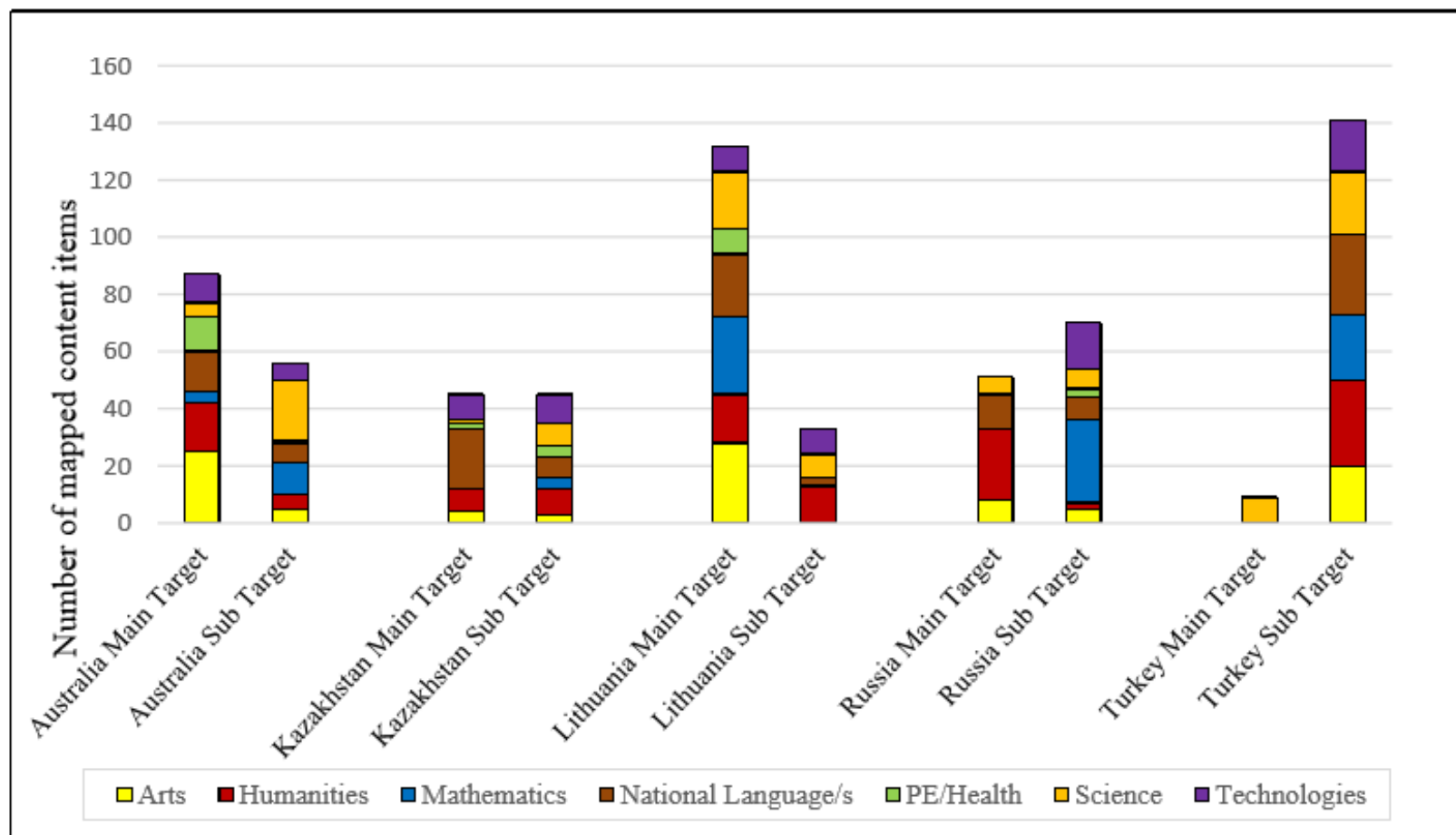

Figure 2.14. Problem Solving as a target, by country and by learning area

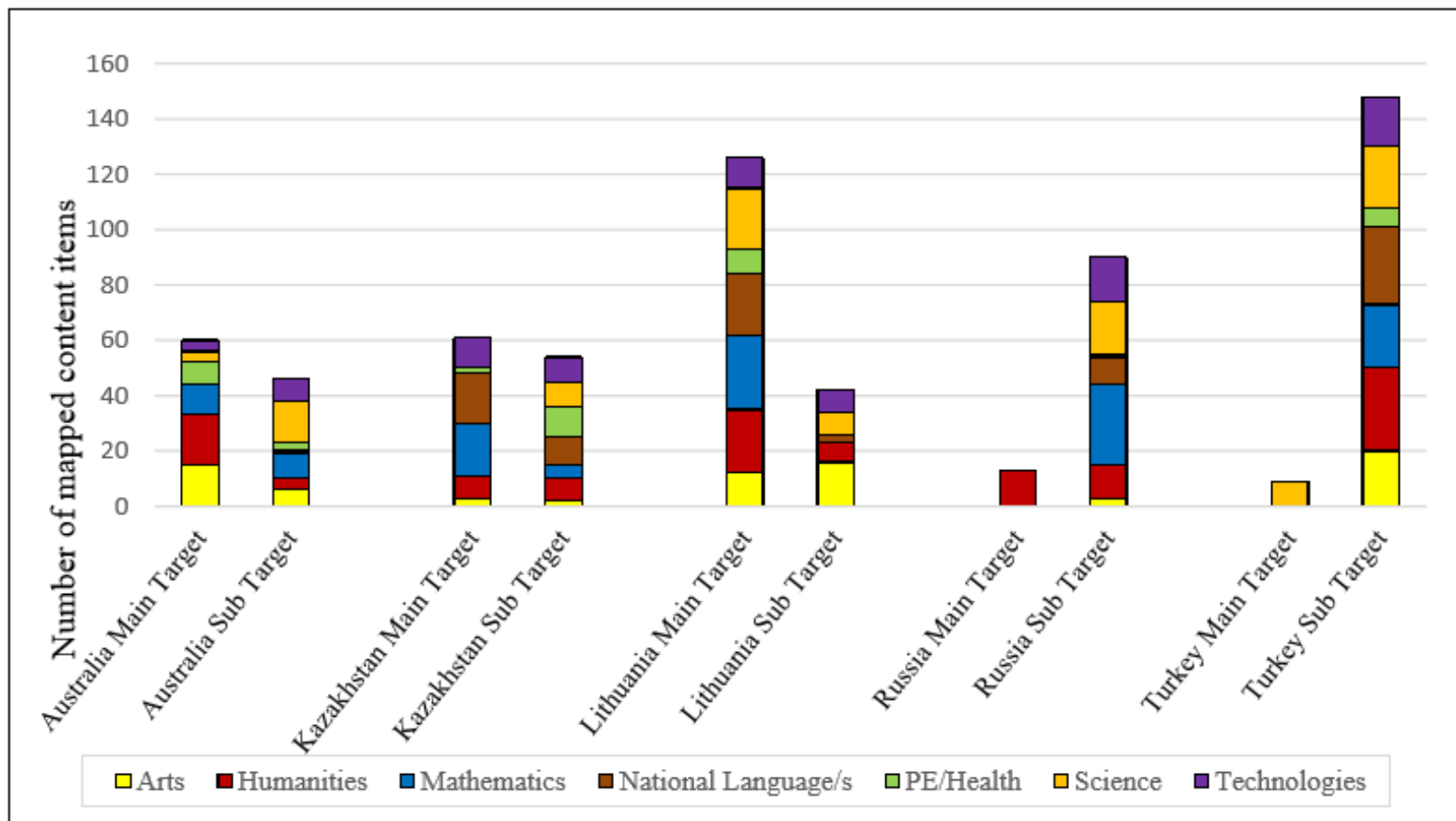

Figure 2.19. Persistence/Resilience as a target, by country and by learning area

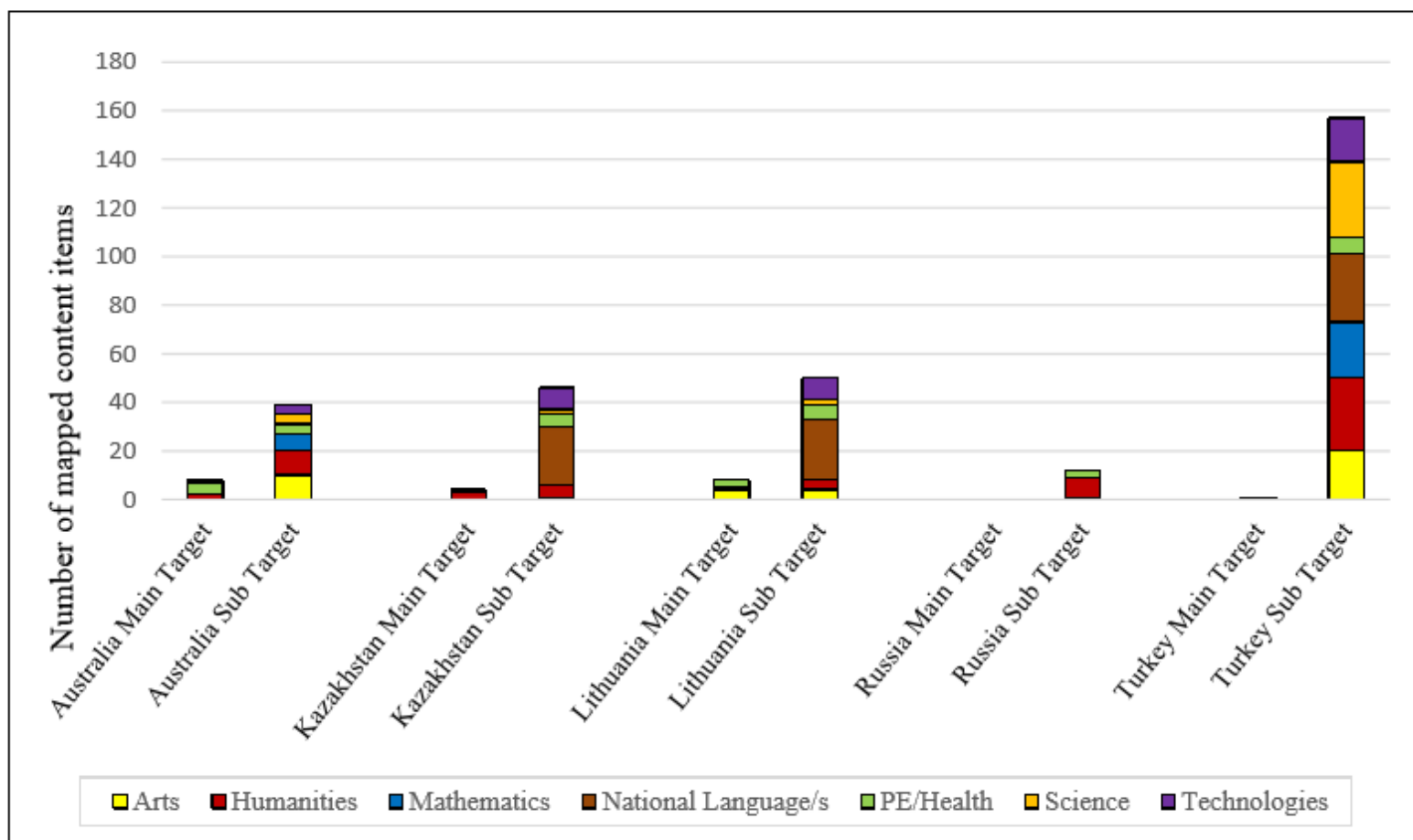
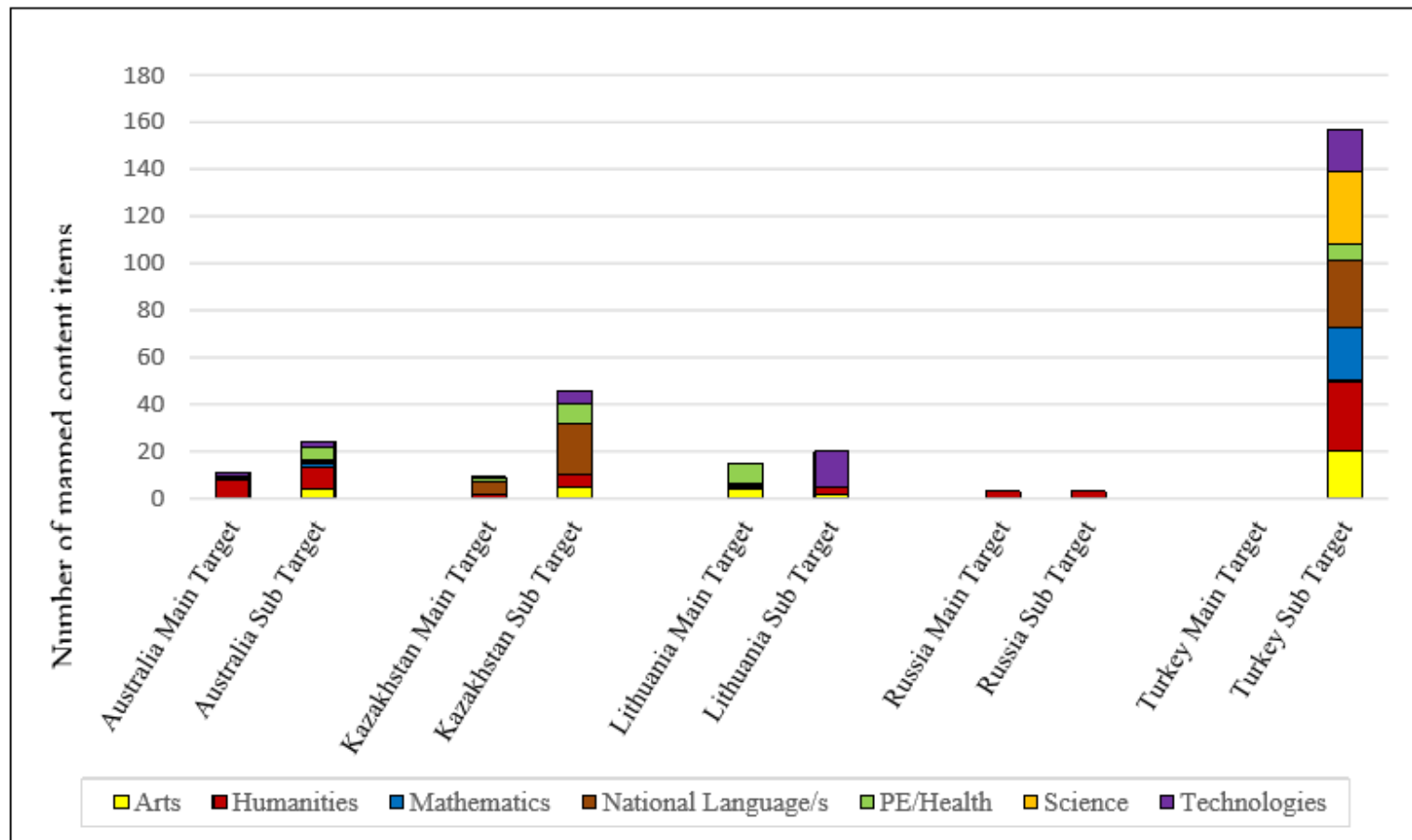

Figure 2.20. Trust as a target, by country and by learning area

Išvados ir rekomendacijos

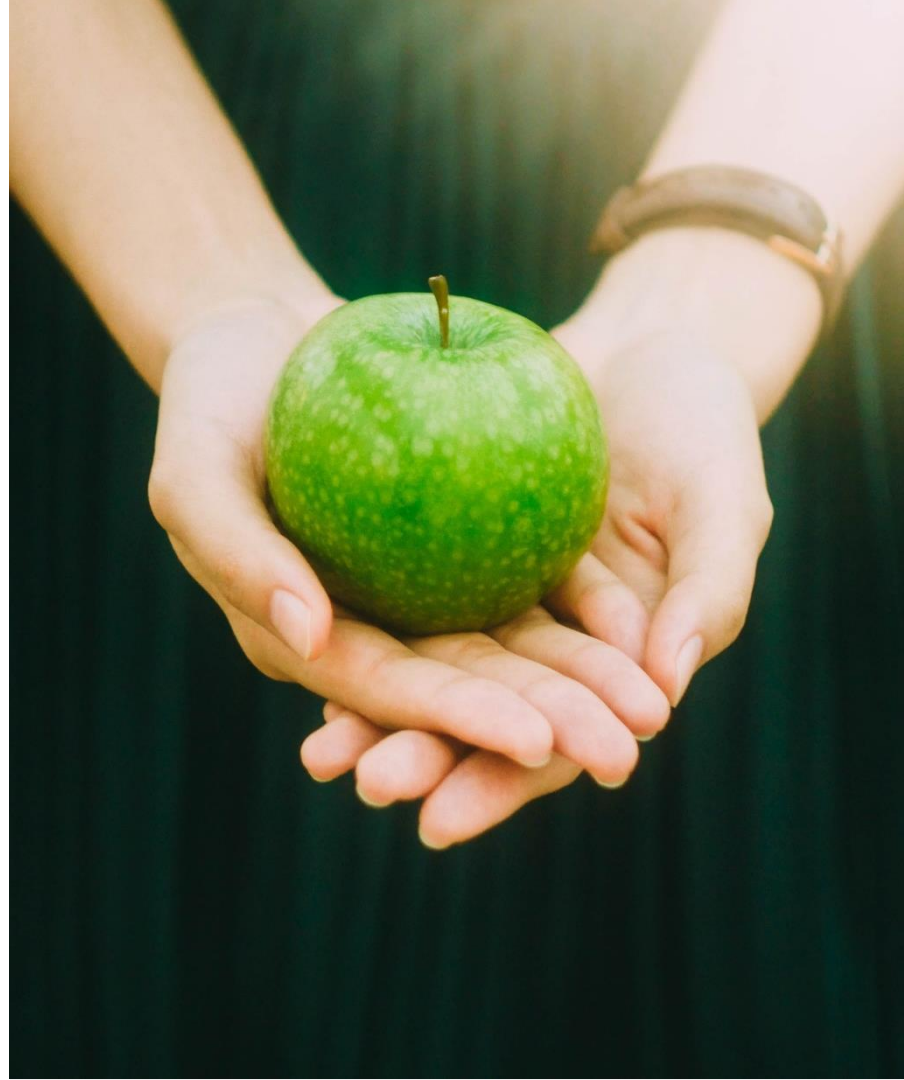
Ugdymo sritys ir mokomieji dalykai šiek tiek skiriasi nuo EBPO: IT (matematikai), Žemės mokslai (Earth sciences) priklauso geografijai ir kt.

Kompetencijų ugdymas yra aprašomas atskirai ir nėra ryšio su ugdymo sritimis ir mokomaisiais dalykais

Atskleidė, kad Lietuvoje pagrindiniame ugdyme mokiniai nesimoko tam tikro turinio, ko mokosi kitose šalyse, pvz. kompleksiniai skaičiai, vektoriai ir kt.

Apsvarstyti koks pagrindas įtraukti į mokymo turinį problemų sprendimą tokia apimtimi ir intensyvumu

Apsvarstyti menų ugdymo tikslus, atsižvelgiant į tai, kad menai nurodo, kad visi nagrinėti konstruktai yra ugdomi kaip pagrindinis tikslas menų srityje

Siekiant išugdyti kompetencijas svarbu užtikrinti jų ugdymo nuoseklumą ir tęstinumą, remtis mokinio individualia pažanga ir orientuotis į jo gabumus ir stiprybes. Kompetencijos yra ugdomos dalykų turiniu.

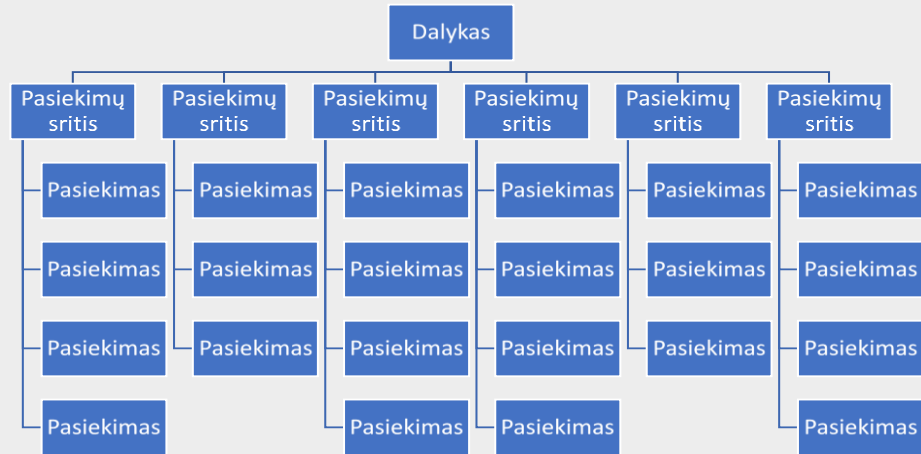
Atnaujintose dalykų bendrosiose programose atskleidžiama, kaip dalyko turinys augina mokinio kompetencijas.

Bendrujų programų atnaujinimo gaires

B41 The history of drama, including major dramatic styles

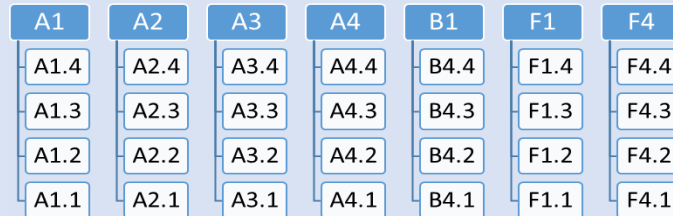
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD						
21	AVA5	Activities involving feelings and ideas expressed through visual artworks								1	1	3	1	1	1	4	3	2	4	2	2	3	3	3	4	4	2	1	3	3						
22	AVA6	The work of artists in visual artworks, how to think like artists, how visual artworks contribute to and relate to real life/world (epistemic knowledge)								1	1	2	2	1	1	3	3	1	2	2	1	2	3	2	3	2	1	1	2	1						
23	AVA7	Moral, ethical and legal issues in visual artwork (e.g. copyright)								2	1	1	1	2	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1						
24	Music									[Yellow background]																										
25	AMA11	The contribution of locally and globally recognized musicians and composers and their work (contemporary and classical) to cultural heritage								3	2	2	1	2	2	3	2	2	2	3	1	2	3	2	2	3	2	2	2	2						
26	AMA12	The history of and knowledge about music, including major musical styles and composers used in different music works								3	2	2	1	2	2	4	2	2	2	3	1	2	3	2	1	3	2	2	2	2						
27	AMA13	Activities involving the production and creation of music and the performance of musical compositions (instrumental and vocal) for a variety of purposes								3	3	2	1	3	4	4	3	3	4	3	2	2	3	2	2	4	3	3	2	2						
28	AMA14	Activities involving feelings and ideas expressed through music								3	3	3	1	2	3	4	3	3	3	3	2	2	3	2	2	4	3	2	2	2						
29	AMA15	How to think and appreciate music like musicians, how music contributes to and relates to real life/world (epistemic knowledge)								3	2	2	1	3	3	3	2	3	3	3	1	2	3	2	1	4	3	2	2	2						
30	AMA16	Moral, ethical and legal issues in music (e.g. copyright)								3	2	2	1	2	2	3	2	2	2	3	1	2	3	1	2	2	3	3	2	2						
31	Dance * Note: Exercises include "dance" in physical education, please visit "a" box but not the activities in physical education.									[Yellow background]																										
32	ADA1	The contribution of locally and globally recognized dancers, choreographers and their work (contemporary and classical) to cultural heritage								3	1	2	1	2	2	3	2	3	2	4	2	2	3	2	3	3	2	3	2	2						
33	ADA2	The history of dance, including major performance styles								3	2	2	1	2	3	3	3	2	2	3	1	3	3	2	2	2	2	2	2	2						
34	ADA3	Dance forms, dance pieces and the elements of dance used in different dance performances								3	2	2	1	3	3	4	3	3	2	3	1	2	3	2	2	4	2	2	2	2						
35	ADA4	Activities involving the production and creation of choreographed and unchoreographed dance								3	2	2	1	4	3	3	3	3	2	3	2	2	3	3	3	4	3	3	2	3						
36	ADA5	Activities involving feelings and ideas expressed through dance								3	2	2	1	3	3	3	3	3	2	3	1	2	3	3	3	4	3	3	2	3						
37	ADA6	The work of dancers, how to think like dancers, how dancing contributes to and relates to real life/world (epistemic knowledge)								3	2	2	1	3	3	3	3	2	2	3	1	2	3	2	2	4	2	2	2	2						
38	ADA7	Moral, ethical and legal issues in dance (e.g. copyright of choreography, prejudice against some forms of dance)								3	1	2	1	2	2	2	2	2	2	3	1	2	3	2	2	3	2	2	2	2						
39	Drama									[Yellow background]																										
40	ADR1	The contribution of locally and globally recognized actors, playwrights and their work (contemporary and classical) to cultural heritage								3	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	3	2	3	3	2	2	3	2	4	2	2					
41	ADR2	The history of drama, including major dramatic styles								2	2	2	1	1	2	2	2	2	2	3	2	3	3	2	2	2	2	4	2	2						
42	ADR3	The elements and conventions of drama used in different drama performances								2	2	2	2	2	2	2	3	3	4	3	3	4	3	2	2	4	3	4	2	2						
43	ADR4	Activities involving the use of the body, gestures and voice as well as the production and creation, rehearsal and performance of scripted and unscripted drama								3	2	2	2	2	2	3	3	3	4	3	3	4	3	3	2	4	3	4	3	3						
44	ADR5	Activities involving feelings and ideas expressed through drama								3	2	2	2	2	2	3	3	3	4	3	3	4	3	3	2	4	3	4	3	3						
45	ADR6	The work of actors in drama (actors/actresses/ stage writers etc), how to think like actors in drama, how drama contributes to and relates to real life/world (epistemic knowledge)								3	2	2	2	2	3	3	3	3	4	3	3	4	3	3	2	4	3	4	3	3						
46	ADR7	Moral, ethical and legal issues in drama (e.g. copyright of scripts, expression and prejudice)								3	2	2	2	2	3	3	3	3	4	3	3	4	3	3	2	4	3	4	3	3						

Dalyko programos pateikimo schema koncentruui:

Mokymosi turinys

Pasiekimų lygiai

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA